

"Організація медичного забезпечення фінальної частини ЄВРО-2012 у м. Львові - якісно новий досвід у роботі Львівського центру медицини катастроф"

Ю.М. Пацюрко, Я. Д. Пилипець, М. П. Талаш, Л. П. Гера.

Комунальний заклад "Львівський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф."

Значною подією для м. Львова, як і в цілому для України, було проведення у червні 2012 року фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу. З метою належного медичного забезпечення учасників, вболівальників, у тому числі, іноземців, під час проведення цього заходу видано ряд нормативно-законодавчих актів щодо організації, підготовки та проведення футбольного чемпіонату, зокрема:

- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 травня 2009 р. N 563-р «Про схвалення Концепції медичного забезпечення під час підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу»;

- Постанова Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2010 р. № 357 «Про затвердження Державної цільової програми підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу»;

- Лист МОЗ України від 23 січня 2009 року «Про розвиток концепції приймаючих міст та практичного втілення заходів щодо медичного забезпечення офіційних місць, підготовку плану медичного забезпечення офіційних місць Євро 2012» (звичайний режим роботи та реагування у разі надзвичайної ситуації) для кожного офіційного місця: - стадіон (матчі чемпіонату); готелі, тренувальні бази, акредитаційні центри, підготовку мапів, що враховують визначені офіційні місця;

- Лист МОЗ України від 21 червня 2010 року «Про визначення переліку лікарень, які будуть закріплені заофіційними місцями Чемпіонату та окремими групами для медичного обслуговування стадіонів, фан-зони, обслуговування УЄФА (офіційні гості, працівники ЄФА, спонсори, корпоративні гості, судді та футбольні команди)».

Головним управлінням охорони здоров'я Львівської області та управлінням охорони здоров'я Львівської міської ради, на основі виданих державних актів, було сформовано план медичного забезпечення приймаючого міста та медичну концепцію приймаючого міста, яка була затверджена міським головою м. Львова та погоджена у МОЗ України. Метою медичної концепції було забезпечення максимальної доступності, своєчасності, якості та ефективності медичної допомоги потребуючим під час проведення

Чемпіонату. Медична концепція передбачала надання усіх видів медичної допомоги цілодобово на всій території міста.

Для досягнення мети медичної концепції перед Львівським центром екстреної медичної допомоги та медицини катастроф були визначені такі завдання:

I. Участь в організації системи управління медичними ресурсами дошпитального етапу в період підготовки та проведення Чемпіонату.

II. Організація інформаційного забезпечення заходів Чемпіонату:

а) створення системи збору, обробки, обміну, аналітичної оцінки медичної інформації, пов'язаної з проведенням Чемпіонату.

III. Участь в організації медичної допомоги на міжнародних автошляхах Львівської області.

IV. Участь у щоденному медичному забезпеченні гостей Чемпіонату.

а) налагодження співпраці медичних установ для роботи у єдиній системі надання екстреної медичної допомоги;

б) залучення до надання ЕМД медичні служби відомчого підпорядкування;

в) медичне обслуговування учасників та гостей ЄВРО-2012.

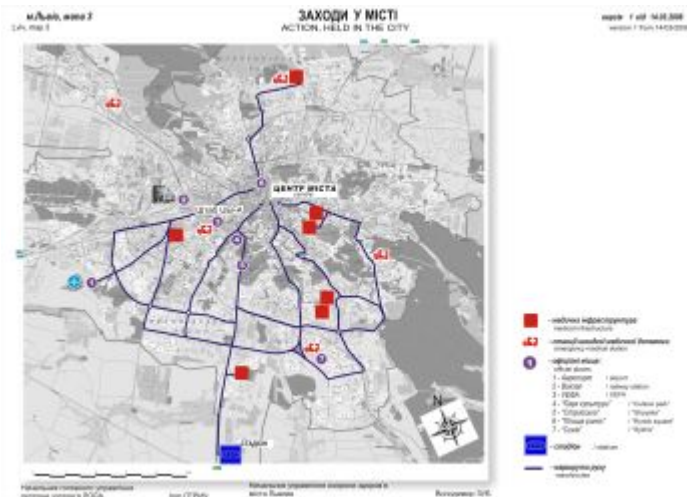
V. Участь у медичному забезпеченні у місцях проведення масових заходів та у дні проведення матчу.

VI. Організація медичної допомоги у випадку виникнення надзвичайних ситуацій.

VII. Підготовка медичного персоналу та навчання волонтерів, стюартів.

VIII. Налагодження взаємодії з усіма аварійно-рятувальними службами, що беруть участь у забезпеченні безпеки під час футбольних матчів на стадіоні.

Починаючи з 2008 року медична галузь Львівщини, у тому числі наш заклад, почала активно готуватись до забезпечення медичного обслуговування під час проведення у нашому місті футбольного чемпіонату. Були створені робочі групи, до завдань яких входила розробка плану заходів з підготовки системи надання медичної допомоги у м. Львові та Львівській області для медичного забезпечення Чемпіонату. Ці групи трансформовані в штаб з організації медичного забезпечення Чемпіонату, який розміщувався на базі Центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф.

За організацію роботи, систему управління та функціонування медичних ресурсів дошпитального етапу у повсякденних умовах та на випадок виникнення надзвичайної ситуації було покладено у відповідності до повноважень на Львівський центр медицини катастроф. Працівники цього закладу були залучені до роботи з підготовки медичного забезпечення заходу у позашпитальних умовах та активно включилися до виконання поставлених завдань.

До напрямків роботи Львівського центру медицини катастроф в організації медичного забезпечення на дошпитальному етапі входило:

- розробка учасниками робочої групи, до складу яких входили працівники нашого закладу, карти медичної інфраструктури м. Львова, що використовувалася під час проведення Чемпіонату. Карта розроблялась згідно вимог Медичної Концепції Приймаючого міста. Акцентом у цих розробках для служби швидкої медичної допомоги було відображення основних автомагістралей міжнародного значення, маршрутів руху медичного транспорту, інформація щодо відстані між відповідним найближчим медичним об'єктом та офіційними місцями Євро-2012;
- розробка та подання інформації робочій групі про автошляхи міжнародного, регіонального та територіального сполучення, котрі проходять через територію Львівської області та визначення переліку лікувально-профілактичних закладів Львівської області, закріплених за автомобільними дорогами,
- координація роботи медичних сил та ресурсів, що забезпечують надання медичної допомоги на дошпитальному етапі у місцях масового перебування людей (стадіон, фан-зони, інші), офіційних делегацій (команд, суддів, VIP-персон), транспортних воріт міста (аеропорт, вокзал, автовокзали), буферних зон і т.і.
- налагодження взаємоспівпраці та взаємообміном інформацією між службами швидкої медичної допомоги Львівської області, особливо центральних районних лікарень, які розташовані на основних шляхах пересування учасників і гостей чемпіонату Європи 2012 року з футболу та офіційних місць перебування сім'ї УЕФА.;

- міжвідомча координація дій з аварійно-рятувальними службами та відомствами щодо забезпеченню безпеки проведення Чемпіонату.

На час проведення Чемпіонату була удосконалена та розширена комп'ютерна мережа лікувальних закладів м. Львова та Львівської області. На базі КЗ ЛОР ЛОЦЕМД МК була створена цілодобова комп'ютерна система збору, обробки, обміну, аналітичної оцінки медичної інформації про пацієнтів, які звертались за медичною допомогою на всіх етапах надання медичної допомоги (первинне місце звернення - бригада швидкої медичної допомоги – стаціонар).

Ця інформація щоденно передавалась у Львівський регіональний Міжвідомчий координаційний штабу з питань безпеки та правопорядку. У склад інформаційно-аналітичної групи штабу входили також працівники Львівського центру медицини катастроф, які відповідали за медичний напрямок роботи під час проведення чемпіонату у м. Львові. У штабі медична інформація, що надходила з Львівського центру медицини катастроф, узагальнювалась та передавалась двічі на добу в управлінські структури регіонального та державного рівнів.

Організація дошпитального медичного забезпечення міжнародних автошляхів є однією із складових медичної концепції Приймаючого міста.

Проведення Єврочемпіонату з футболу у м. Львові передбачав великий наплив туристів, вболівальників, учасників змагання, масове пересування автомобільними шляхами країни, що в свою чергу створювало підвищений ризик імовірності виникнення екстрених подій, спричинених людським фактором, техногенними чинниками. Все це викликало необхідність налагодження системи надання екстреної медичної допомоги на основних автомагістралях.

За сприяння та підтримки ГУОЗ Львівської облдержадміністрації на території Львівської області успішно реалізований Львівським центром медицини катастроф міжнародний медичний проект, в рамках виконання якого було відкрито чотири притрасові пункти екстреної медичної допомоги. Завдяки функціонуванню цих пунктів вдалося покрити екстреною медичною допомогою основні міжнародні автомагістралі, підвищився рівень безпеки на них, підвищився рівень безпеки життя завдяки швидшому реагуванню на екстремальні ситуації в регіоні. Дислокація пунктів забезпечує доїзд до місця виклику в межах 10-15 хв. та транспортування до найближчого лікувального закладу.

Пункт екстреної медичної допомоги «Жовква» створений в м. Жовква, розташованому на автотрасі міжнародного значення Київ – Варшава – Росток на відстані 30 км. Від м. Львова і 32 км. Від польського – української межі, митного переходу Рава – Руська – Гребенне.

Пункт екстреної медичної допомоги «Яворів» створений в м. Новояворівськ на автотрасі міжнародного значення Київ – Краків – Берлін на відстані 35 км. Від м. Львова і 26 км. Від польського – української межі, митного переходу Краковець – Корчова.

Пункт екстреної медичної допомоги «Миколаїв» створений в м. Миколаїв на автотрасі міжнародного значення Київ – Лісабон на відстані 35 км. Від м. Львова .

Пункт екстреної медичної допомоги «Буськ» створений в м. Буськ на автотрасі міжнародного значення Київ – Львів на відстані 50 км. Від м. Львова.

Один з пунктів створено на базі Львівського обласного центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф у м. Львові. Він відіграє роль інформаційно-координаційного центру. На базі нашого закладу розміщений центральний сервер, який за допомогою мережі Інтернет підтримує зв'язок з чотирма іншими пунктами. Забезпечення роботи пунктів ЕМД відповідало європейським стандартам.

Для інтенсифікації надання екстреної медичної допомоги на основних шляхах пересування по території області під час проведення футбольного чемпіонату розміщено додаткові бригади швидкої медичної допомоги з числа ЦРЛ,

Таке розташування забезпечило 15-ти хвилинну транспортну доступність, з визначеними зонами впливу та з можливістю реагування на будь-яке звернення з автомобільних трас.

За допомогою засобів радіозв'язку, комп'ютерної мережі проводилась реєстрації та передача в реальному часі всіх звернень за медичною допомогою на Центральний сервер Центру медицини катастроф. Відповідно Львівським центром медицини катастроф. Здійснювалась координація роботи бригад швидкої допомоги у районах.

У напрямок роботи Львівського центру медицини катастроф під час проведення Чемпіонату включалась також щоденне забезпечення гостей належною медичною допомогою. Для максимально ефективної роботи у Львівському центрі медицини катастроф були створені бригади з числа працівників, які володіли іноземними мовами. У диспетчерській службі - для прийому викликів від іноземних громадян, у складі бригади - для спілкування під час надання медичної допомоги.

З метою функціонування у єдиній системі надання екстреної медичної допомоги були налагоджені зв'язки, відшліфована співпраця та взаємообмін інформацією зі всіма медичними службами Львівської області, що були визначені наказом ГУОЗ для надання всіх видів медичної допомоги та визначеними базовими лікувальними закладами м. Львова на випадок потреби надання стаціонарної медичної допомоги.

У відповідності до Плану заходів з питань безпеки та правопорядку нашою установою було погоджено ряд спільних дій із медичними службами відомчого підпорядкування.

Щоденно бригада центру медицини катастроф чергувала в аеропорту. Основним завдання було – надання, при потребі, високоспеціалізованої дошпитальної медичної допомоги та транспортування у профільний медичний заклад.

Медичне обслуговування учасників та гостей ЄВРО-2012 службою Львівського центру медицини катастроф здійснювалось щоденно при потребі у відповідності до алгоритмів надання медичної допомоги у позашпитальних умовах, використовуючи при цьому стандарти, прийняті у країнах Європейської спільноти.

Серед медичних сил та засобів, які здійснювали медичне забезпечення місць масового перебування людей (стадіон, аеропорт), офіційних делегацій, інших масових заходів була і служба Львівського центру медицини катастроф.

Медичне забезпечення на стадіону у день проведення матчу проводилось згідно “Плану дій медичних працівників на стадіоні “Арена – Львів» та “Концепції медичного забезпечення стадіону “Арена - Львів” .

Завдання КЗ ЛОР ЛОЦЕМД МК:

- Координація медичних сил та засобів при забезпеченні футбольних матчів. Координатором медзабезпечення був призначений директор центру Ю. Пацюрко.

- Чергування реанімобілів ЛОЦ ЕМД МК для надання екстреної медичної допомоги на місці виклику чи події та евакуація їх при потребі до профільних стаціонарів.

- Забезпечення в дні матчів чергування пішохідних медичних патрулів на стадіон із числа медичного персоналу Львівського центру медицини катастроф. Кількість медичних патрулів на стадіоні була узгоджена з експертами УЄФА та складала 46 патрулів. Оснащення піших медичних патрулів здійснював КЗ ЛОЦЕМД МК відповідно до наказу МОЗ України від 16.06.2011 N 357 «Про затвердження рекомендованих табелів оснащення медичних пунктів стадіону, фан-зони та працівників медичних груп на стадіоні та у фан-зоні під час проведення заходів фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу»

До завдань пішохідних медичних патрулів входило:

- виявлення осіб, що потребують медичної допомоги, співпраця з медичними волонтерами з числа студентів медуніверситету, що володіють іноземною мовою та стюартами;
- у разі необхідності - надання невідкладної медичної допомоги;
- доставка пацієнта до медичного пункту на стадіоні .

Враховуючи основні завдання нашої служби як служби медицини катастроф, до обов'язків нашого центру під час проведення футбольних матчів входило організація медичної допомоги у випадку виникнення надзвичайних ситуацій.

Для забезпечення виконання цього завдання були розроблені наступні напрямки.

1. Організація роботи всіх служб, задіяних у ліквідації НС згідно погодженого та затвердженого плану з медичного забезпечення та реагування під час проведення у м. Львові фінальної частини чемпіонату Євро-2012.
2. Визначення можливих надзвичайних ситуацій та їх прогнозовані медичні наслідки.
3. Організація роботи служб під час виникнення екстреної події на стадіоні згідно алгоритму дій медичних сил при НС .
4. Проведення медичного сортування. Розгортання сортувального майданчика та мобільного госпіталю із залученням спеціального транспорту МНС України.
5. Розробка та затвердження плану розташування спеціалізованого санітарного транспорту, резервного транспорту та їх кількість, напрямку руху автомобілів.
6. Евакуація потерпілих.

Основну роль у якісному забезпеченні медичної допомоги під час проведення футбольних матчів у м .Львові є наявність добре підготовленого персоналу. Навчання та підготовка медперсоналу КЗ ЛОР ЛОЦЕМД МК проводилась постійно, починаючи з 2008 року. Основні шляхи підготовки:

- навчання – тренінги медичних працівників КЗ ЛОР ЛОЦЕМД МК у Республіці Польща в рамках виконання міжнародного медичного проекту ;

- Організація, підготовка та проведення КЗ ЛОР ЛОЦЕМД МК заходів з питань ЕМД на дошпитальному етапі (конференції, навчання - тренінги, семінари).

- Участь працівників Львівського центру медицини катастроф у медзабезпечення футбольних матчів впродовж 2008- 2011 років.

Маючи вагомий вантаж знань та досвіду, в руслі підготовки до проведення Чемпіонату, на базі Львівського центру медицини катастроф з жовтня 2011 року згідно наказів ГУОЗ ЛОДА на базі навчально - тренувального відділу було розпочато цикл семінарів з питань екстреної медичної допомоги дошпитального етапу. Враховуючи, що першою медичною службою, яка буде надавати допомогу, особливо при пересуванні автотранспортними шляхами Львівщини, при виникненні надзвичайних ситуацій є швидка допомога, навчання-тренування було вирішено розпочати для медичних працівників швидкої допомоги Львівської області. В подальшому, при визначенні складу бригад для роботи у 6-ти медичних пунктах стадіону з числа медичних працівників (основних та резервних) ЦРЛ інтенсивно та регулярно проводилась підготовка та навчання даних груп медичних працівників.

Враховуючи, що під час роботи щодо медичного забезпечення футбольних матчів на стадіоні буде велика кількість людей, в тому числі іноземців, а також великий потік туристів, візитерів, гостей транспортними шляхами Львівщини, акцентами та наголосами під час навчань - тренінгів були:

- особиста безпека під час роботи в осередках екстрених подій;
- основні аспекти надання медичної допомоги іноземним громадянам, європейські стандарти надання екстреної медичної допомоги;
- правила медичного сортування;
- вміння чітко та лаконічно передавати інформацію щодо медичного обслуговування пацієнта (д-з, об'єм наданої меддопомоги, у який медзаклад шпиталізовано)
- правильне заповнення відповідно затвердженої медичної документації;
- вміння працювати у команді;
- відпрацювання практичних навичок при зупинці дихання та серцевої діяльності, надання допомоги при травмах, кровотечах, опіках, іммобілізація.

Під час проведення семінарів використовувалось манекени, муляжі, імітатори навчально - тренувального відділу а також табельне оснащення та обладнання реанімобіля. Для проведення семінарів були залучені члени виїзних бригад Львівського центру медицини катастроф, що мало великий позитивний ефект у підготовці медиків. Оскільки під час проведення тренінгів розроблялись ситуаційні завдання, взяті з практичної діяльності, демонструвалась роль кожного працівника при наданні екстреної медичної допомоги та злагодженість у роботі бригади.

Вагому роль у підготовці до забезпечення належного проведення футбольних матчів Євро 2012 у м. Львові була налагоджена та скоординована робота всіх задіяних служб. Починаючи з 2009 року,

бригади Львівського центру медицини катастроф під час проведення спільних навчань, відпрацьовували спільні дії з усіма службами. Хочеться наголосити, що таких масштабних тренувань до цього періоду не спостерігалось.

Були відпрацьовані спільні навчання – тренування з медичними службами Львівської станції швидкої медичної допомоги, з медичною службою внутрішніх військ, медичною службою госпіталю Державної прикордонної служби, клінічної лікарні Львівської залізниці. Проведено навчання з підрозділами ГУ МНС у Львівській області, МВС, СБУ України у Львівській області. Відпрацьовувалась спільні дії при ДТП на автостраді міжнародного значення, з великою кількістю потерпілих, при виникненні пожежі у готельно-відпочинковому комплексі, при загрозі терористичного акту, при падінні літака, при аварії на залізниці і т. д.

Першим тестом служби Львівського центру медицини катастроф щодо медичного забезпечення на стадіоні була церемонія урочистого відкриття стадіону «Арена –Львів» 29 жовтня 2011р. У подальшому установа обслуговувала всі – тестові матчі. Зі своїм завданням Львівський центр медицини катастроф справився на відмінно.

За висновками керівництва штабу з безпеки та правопорядку під час проведення Євро 2012 у м. Львові медичне забезпечення цього заходу було на належному та фаховому рівні.

Основним вагомим результатом роботи Львівського центру медицини катастроф під час проведення футбольних матчів Євро-2012- це набуття безцінного, ґрунтового досвіду щодо роботи медичної служби дошпитального етапу в організації, підготовці та забезпеченні заходів з великою кількістю людей..

Неабияким позитивом під час підготовки до проведення футбольного чемпіонату є підвищення кваліфікаційного рівня медичного персоналу, що брали участь в медичному забезпеченні заходу, ознайомлення їх з стандартами надання медичної допомоги у позашпитальних умовах, підвищення престижу роботи у службі швидкої та екстреної медичної допомоги.

Важливим фактором є також поглиблення співпраці з суміжними службами, налагодження векторів взаємопередачі та взаємообміну інформацією, вміння спільно працювати в єдиному медичному просторі та надавати медичну допомогу за визначеними стандартами.

Знання, досвід та практичні навички, здобуті під час медичного забезпечення Євро 2012 будуть використовувати у подальшій щоденній роботі Львівського обласного центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф.